

Երևանի
 Գիտությունների
 Ազգային Գրադարանի
 Գյումրու Մասնաճյուղ

ՀՀ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴՄԻԱ
 ՇԻՐԱԿԻ ՀԱՅԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԳՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՆՆՏՐՈՆ
 ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԱԿԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱԾԻ
 ՉՅՈՒՄՐՈՒ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

SHIRAK CENTER FOR ARMENOLOGICAL STUDIES OF
 THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF RA
 GYUMRI BRANCH OF YEREVAN KOMITAS STATE CONSERVATORY

«ԱՓԻՆՅԱՆԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՉՈՒՄՆԵՐ. ԱՎԱՆՈՎԱԿԱՆ ԵՐԱՇՏՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱՆՆՈՒՐՆԵՐԸ»
 Ուտուլթյան համաշխարհային օրվան ընդառաջ, միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված
 Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Չյու.Մրու.
 մասնաճյուղի հիմնադրման 25-ամյակին

“ARPIAN READINGS. MODERN FUNDAMENTALS OF TRADITIONAL MUSIC”
 On the Eve of the World Science Day, an international conference
 dedicated to 25th anniversary of the establishment of the Gyumri Branch of
 Yerevan Komitas State Conservatory

ՆՈՅԵՄԲԵՐ
 NOVEMBER
12-13
 2022

ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ

Արմեն ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ - ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայազիտական հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն, պ.գ.թ., դոցենտ, գիտաժողովի կազմկոմիտեի նախագահ

Ծովինար ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ - արվ. թեկնածու, Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի գիտական գծով պրոռեկտոր

Հասմիկ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ - Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի տնօրեն, արվ. թեկնածու

Ռիտա ԱՂԱՅԱՆ - Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի տեսական բաժնի վարիչ

Հասմիկ ՄԱՏԻԿՅԱՆ - ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայազիտական հետազոտությունների կենտրոնի գիտաշխատող, ԵԿՊ Գյումրու մասնաճյուղի դասախոս

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

Առաջին օր՝ 12-ը նոյեմբերի, 2022թ.

Գիտաժողովի մասնակիցների գրանցում - 10.30

Գիտաժողովի բացում - 11.00

Ընդմիջում - 12.30-13.00

Աշխատանք գիտաժողովի նիստերում - 11.00-12.30, 13.00-15.00

Երկրորդ օր՝ 13-ը նոյեմբերի, 2022թ.

Աշխատանք գիտաժողովի նիստերում - 11.00-12.30, 13.00-15.00

Ընդմիջում - 12.30-13.00

Գիտաժողովի աշխատանքների ամփոփում - 15.00

Այցելություն Գյումրու պատմության թանգարան - 16.00

Գ Ի Տ Ա Ժ Ո Ղ Ո Վ Ի Բ Ա Ց Ո Ւ Մ

ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի փոքր դահլիճ

1. Բացման խոսք՝

Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ, գիտաժողովի կազմկոմիտեի նախագահ
Ծ. ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ - արվ. թեկնածու, Երևանի Կոմիտասի անվան
պետական կոնսերվատորիայի գիտական գծով պրոռեկտոր
Հ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ - Երևանի Կոմիտասի անվան պետական
կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի տնօրեն,
արվ. թեկնածու

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն ՕՐ - 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ

10.30 - մասնակիցների գրանցում

11.00-12.30 նիստ

Հասմիկ Հարությունյան (Հայաստան)

արվեստագիտության թեկնածու, դոցենտ
Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի
Գյումրու մասնաճյուղ

**Շիրակի ժողովրդական երաժշտությունը Հ.Ափինյանի
ուսումնասիրություններում**

Լուսինե Սահակյան (Հայաստան)

արվեստագիտության թեկնածու, դոցենտ
Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա
Ռոբերտ Աթայանի "Կոմիտասականը"

Աննա Արևշատյան (Հայաստան)

արվեստագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ արվեստի
վաստակավոր գործիչ

ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտ

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա
Երուսաղեմի տեսիլը հայ շարականերգության մեջ

**(«Գովես, Երուսաղեմ» ճաշու շարականների և
«Ի վերին Երուսաղեմ» հանգստյան շարականի օրինակով)**

Լիլիթ Երնջակյան (Հայաստան)

արվեստագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ արվեստի
վաստակավոր գործիչ

ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտ

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա
Թուրքալեզու հայ աշուղների արվեստը որպես

պատմամշակութային ֆենոմեն

12.30 - 13.00 ընդմիջում

13.00 - 15.00 նիստ

Մարինե Մուշեղյան (Հայաստան)

Ե.Չարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարան
Աշուղ Ֆիզաիի. մի երգի պատմություն

Նունե Աթանասյան (Հայաստան)

արվեստագիտության թեկնածու, դոցենտ
Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա
**Հայ ժողովրդական մեղեդիների նոտագրման առանցքային
խնդիրների շուրջ**

Հեղինե Սարգսյան (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա
**Հայ քանոնի կատարողական արվեստի ակունքներում.
Արշավիր Ֆերջուլյան**

Լուսինե Ղռեջյան (Հայաստան)

Բանասիրական գիտությունների թեկնածու
ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
**Օրինանք-բարենաղթանքները ժողովրդական երգերում
(հայրեններ, անտունիներ և խաղիկներ)**

Նվարդ Եղոյան (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի
Գյումրու մասնաճյուղ
Մի քանի նմուշ Ջավախքի երաժշտական բանահյուսությունից

Հասմիկ Մատիկյան (Հայաստան)

Բանասիրական գիտությունների թեկնածու
ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն
Շիրակի մանկախնամ երգերը

15.00 – քննարկում և ամփոփում

16.00 – այցելություն Գյումրու պատմության թանգարան

ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐ - 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ

11.00-12.30 նիստ

Անահիտ Ղարիբյան (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյուճրու մասնաճյուղ

Պարերգերի ոճական որոշ առանձնահատկությունների շուրջ (Հաբրբան երգի օրինակով)

Լուսինե Հարությունյան (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյուճրու մասնաճյուղ

Կռունկ տաղի հետքերով

Կարինե Սահակյան (Հայաստան)

Հոգեբանական գիտությունների թեկնածու

ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

Գրքի պաշտամունքի հազարամյա առեղծվածը

Ռոզա Հովհաննիսյան (Հայաստան)

ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

Պաղպաղի Վաղոյի կերպարակերտման չափումները

Հայկազ Հակոբջանյանի համանուն վեպում

Էսթեր Խենջյան (Հայաստան)

բանասիրական գիտությունների թեկնածու

ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ

Մարինե Խենջյան (Հայաստան)

բանասիրական գիտությունների թեկնածու

ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ

Աշուղ Ծաղկալու բանահյուսական երկացանկը

12.30 - 13.00 ընդմիջում

13.00 - 15.00 նիստ

Վարդգես Աղամյան (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյուճրու մասնաճյուղ

Խ.Ավետիսյանի «Տաղեր սիրո, պանդխտության և հայրենյաց» օրատորիան

Ռիտա Աղայան (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյուճրու մասնաճյուղ

Նեոֆոլկլորիզմի դրսևորումները Դ. Հալաջյանի խմբերգերում

Աննա Կուզմինա (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի
Գյումրու մասնաճյուղ

Հայ երաժշտությունը արտասահմանում. Վահրամ Բաբայան

Նինա Հայրապետյան (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի
Գյումրու մասնաճյուղ

Գ.Զթյան. վոկալ շարք Ս.Կապուտիկյանի խոսքերով

Հասմիկ Մատիկյան (Հայաստան)

Բանասիրական գիտությունների թեկնածու

ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

Շուշան Նիկողոսյան (Հայաստան)

ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

Մանկական խաղերն ու խաղերգերը Շիրակի ծիսական կենցաղում

Անի Ասատրյան (Հայաստան)

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի
Գյումրու մասնաճյուղ

ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

Գեորգի Տիգրանովը «Գայանե» բալետի մասին

Կումար Դևենդեր (Հնդկաստան)

արվեստագիտության թեկնածու

Բանարաս Հինդուի համալսարան

**Հարյանվիի ավանդական երգերը համացանցում. իրավիճակային
ուսումնասիրություն**

Ռոբերտ Մաք Ղաուել (Մեծ Բրիտանիա)

Բանահյուսական ընկերակցություն

Լեռների նկարագիրը ժողովրդական երգերում

15.00 – 16.00 քննարկում և ամփոփում

ORGANIZING COMMITTEE

Armen HAYRAPETYAN - Director of Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA, PhD in History, associate professor, chairman of the organizing committee of the conference

Tsovinar MOVSISYAN - Vice Rector of Science Yerevan Komitas State Conservatory, PhD in Art Studies

Hasmik HARUTYUNYAN - director of the Gyumri branch of Yerevan State Conservatory named after Komitas, PhD in Art Studies

Rita AGHAYAN - Head of the theoretical department of the Gyumri branch of Yerevan Komitas State Conservatory

Hasmik MATIKIAN - Scientific Researcher in Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA, Center of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia, lecturer at Gyumri branch of Yerevan Komitas State Conservatory, PhD in Philology

SCHEDULE OF THE CONFERENCE

First day: November 12, 2022

Registration of conference participants - 10.30

Opening of the conference - 11.00

Break - 12.30-13.00

Work at the conference sessions - 11.00-12.30, 13.00-15.00

Second day: November 13, 2022.

Work at the conference sessions - 11.00-12.30, 13.00-15.00

Break - 12.30-13.00

Summary of conference proceedings - 15.00

Visit to Gyumri History Museum - 16:00

Conference Opening

A small hall of Conservatory, Gyumri branch

1. Welcome speech:

A. HAYRAPETYAN, chairman of the organizing committee of the conference

T. MOVSISYAN, Vice Rector of Science Yerevan Komitas State Conservatory

H. HARUTYUNYAN, director of the Gyumri branch of Yerevan State Conservatory named after Komitas

DAY 1- NOVEMBER 12

10.30 - registration of participants

11.00 -12.30 session

Hasmik Harutyunyan (Armenia)

PhD in Art

Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory

Folk Music of Shirak in the Studies of H. Apinyan

Lusine Sahakyan (Armenia)

PhD in Art, Associate Professor

Komitas State Conservatory of Yerevan

Robert Atayan's "Komitasakan"

Dr. Prof. Anna Arevshatyan (Armenia)

Institute of Arts of NAS RA

Komitas State Conservatory of Yerevan

The Vision of Jerusalem in Armenian Hymnography

(on the examples of Hymns-Sharakans

"Praise, Jerusalem" and the Hymn "To Upper Jerusalem")

Dr. Prof. Lilit Yernjakyan (Armenia)

Institute of Arts of NAS RA

Komitas State Conservatory of Yerevan

**The Art of Turkish Speaking Armenian Ashughs as
a Historical-Cultural Phenomenon**

12.30 - 13.00 Break

13.00 - 15.00 Session

Marine Musheghyan (Armenia)

Museum of Literature and Art after Y.Charents

Ashugh Fizahi: One Song Story

Nune Atanasyan (Armenia)

PhD in Art

Komitas State Conservatory of Yerevan

About the Core Issues of Armenian Folk Melodies Notation

Heghine Sargsyan (Armenia)

Komitas State Conservatory of Yerevan

At the Origins of the Performing Art of Armenian Kanon:

Arshavir Ferjulyan

Lusine Ghrejyan (Armenia)

PhD in Philology

Institute of Archaeology and Ethnography NAS RA

Blessings and Wishings in Folk Songs

(hayrens, antunis and songs)

Nvard Eghoyan (Armenia)

Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory

Some Samples from the Musical Folklore of Javakhk

Hasmik Matikyan (Armenia)

PhD in Philology

Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA

Nursery Rhymes in Shirak

15.00 – Discussion

16.00 – Visit to the Museum of History Gyumri

Day 2 – November 13
11.00-12.30 Session

Anahit Gharibyan (Armenia)
Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory
About some stylistic features of dance of songs
(On the example of the Habrban song)

Lusine Harutyunyan (Armenia)
Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory
In the Footsteps of Tagh Krunk

Karine Sahakyan (Armenia)
PhD of Psychology
Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA
The Thousand-Year Mystery of the Cult of the Book

Roza Hovhannisyan (Armenia)
Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA
Images of Padwali Vagho's Characterization
In Haykaz Hakobjanyan's Novel of the same name

Ester Khemchyan (Armenia)
PhD in philology
RA NAS Institute of Archaeology and Ethnography

Marine Khemchyan (Armenia)
PhD in philology
RA NAS Institute of Archaeology and Ethnography
Folklore Repertoire of Ashugh Tsaghkali

12.30 - 13.00 Break
13.00 - 15.00 Session

Vardges Adamyan (Armenia)
Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory
Kh. Avetisyans Rhetorics“Tags of Love, Wandering and Homeland”

Rita Aghayan (Armenia)

Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory

Manifestations of Neofolklorism in the Choral Works of D. Halajyan

Anna Kuzmina (Armenia)

Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory

Armenian Music Abroad: Vahram Babayan

Nina Hayrapetyan (Armenia)

Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory

G.Chtchyan: Vocal Series in the Words of S. Kaputikyan

Hasmik Matikyan (Armenia)

PhD in Philology

Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA

Shushan Nikoghosyan (Armenia)

Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA

Nursery Rhymes in the Ritual Life of Shirak

Ani Asatryan (Armenia)

Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory

Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA

Georgy Tigranov about the ballet "Gayane"

Kumar Devender (India)

PhD, Department of English, Faculty of Arts

Banaras Hindu University, Varanasi

Haryanvi Folk Songs on Youtube: A Case Study

Robert McDowell (United Kingdom)

Folklore Society

The Description of Mountains in Traditional Songs

15.00 – 16.00 discussion and closing part of the conference